

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО–ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Стойка О.Я.

НАВЧАЛЬНО–МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС З ДИСЦИПЛІНИ
«ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

(для спеціальності
7.04010601
«Екологія та охорона навколишнього середовища»)

Ужгород – 2011

УДК 811.112.2'276.6

ББК 81.2 Англ –9

Стойка О.Я. Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням): Навчально-методичний комплекс для спеціальності 7.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища» / Олеся Ярославівна Стойка. – Ужгород: УжНУ, 2011. – 44 с.

Стойка Олеся Ярославівна, старший викладач

Рецензенти:

Туріє Інгрід Юрївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Мукачівського державного університету

Козубовська Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, УжНУ

Затверджено на засідання кафедри іноземних мов

факультету романо-германської філології

Ужгородського національного університету

протокол № 2 від 13 вересня 2011 року

З М І С Т

1. ВСТУП	4
2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
2.2. Опис структурованого навчального плану з навчальної дисципліни	7
2.3. Тематичний план навчальної дисципліни	8
2.4. План практичних занять. Активний словник за змістовими модулями. Приклади вправ на граматику	10
3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	23
4. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТА	28
5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	30
6. ПОРЯДОК І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	34
7. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39
8. ОРІЄНТОВНИЙ ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	39
9. ПИТАННЯ НА ЗАЛІК/СПИТ	42

ВСТУП

I. Пояснювальна записка

Програма навчальної дисципліни має професійно-орієнтований характер і є складовою частиною підготовки майбутніх фахівців, що спеціалізуються у сфері екології. Вона враховує сучасні практичні потреби вивчення іноземних мов в умовах розширення ділових контактів із зарубіжними партнерами та Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Програма складена таким чином, щоб забезпечити особистісний та інтелектуальний розвиток майбутніх спеціалістів, сформованість на відповідному рівні та удосконалення комунікативних мовленнєвих компетенцій, а саме: лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагматичних, які необхідні для спілкування у сучасному плюрилінгвальному та плюрикультурному світовому середовищі.

Метою навчальної дисципліни є опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та загально-побутового спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання навчальної дисципліни полягає у вивченні, вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з іноземної мови в різних видах мовленнєвої діяльності.

Аудіювання. Метою навчання аудіювання є становлення механізму сприйняття усної іншомовної інформації, формування здатності розуміння діалогічних та монологічних висловлювань носіїв мови і як результат – опанування умінь і навичок іншомовного спілкування у межах професійної та загальнопобутової тематики.

Навички спілкування. Завдання полягає у формуванні та розвитку навичок цілеспрямованого монологічного та діалогічного мовлення у межах основних комунікативних типів мовлення: повідомлення, розповідь, опис, переконання, схвалення, осуд тощо, а також оволодіння тактикою мовлення. Студент повинен володіти навичками діалогічного мовлення, необхідними для участі в бесіді проблемного характеру, пов'язаній з професійною діяльністю, у веденні переговорів та наукових дискусій, а також вільно спілкуватися у межах побутової тематики та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у закордонному відрядженні.

Читання. Завдання полягає в оволодінні та розвитку навичок оглядового, інформативно-пошукового та глибинного читання на матеріалах оригінальної наукової літератури за фахом, фахових періодичних видань, преси та художньої літератури. Навички оглядового читання мають забезпечити вміння прогнозувати тематику тексту за ключовими словами, узагальнити отриману інформацію та виділити основний зміст тексту. Інформативно-пошукове читання передбачає вміння знаходити необхідну інформацію на різних рівнях структури тексту (речення, абзацу, всього тексту і макротексту (газетна сторінка, журнал)), прослідкувати розвиток теми та виділити інформацію, що розкриває і уточнює головні положення змісту тексту.

Переклад. Усний і письмовий переклад з іноземної мови на рідну може використовуватися як засіб опанування іноземної мови, прийом розвитку навичок і вмінь читання та ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу необхідні деякі відомості про особливості мови і стилю, а також теорії і практики перекладу наукової і технічної літератури: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів, «фальшиві друзі перекладача» тощо.

Анотування й реферування. Навчання анотування і реферування (рідною й іноземною мовами) має бути спрямоване на вироблення навичок і вмінь оформлення отримуваної інформації. Анотування й реферування використовується також як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат). В результаті студент повинен уміти складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів досліджень тощо.

Письмо. Завдання полягає в оволодінні орфографічно і пунктуаційно правильним письмом як одним із засобів комунікації. Студент повинен вміти також скласти іноземною мовою конспект, план чи тези до прочитаного, викласти на письмі зміст прочитаного чи почутого, написати повідомлення, доповідь, дослідження тощо.

При розробці навчальної дисципліни з «Іноземної мови (за професійним спрямуванням)» максимально враховувалися потреби, інтереси і особисті якості студента, який виступає повноправним учасником процесу навчання. Курс побудований на принципах інтерактивної взаємодії студентів із викладачем. Такий підхід до процесу навчання сприяє розвитку самостійності студента, його творчій активності та відповідальності за результати навчання.

Структура навчальної дисципліни побудована таким чином, щоб забезпечити формування загальних компетенцій студентів та послідовний розвиток різних видів мовленнєвої діяльності від рівня «елементарного користувача» до рівня «незалежного користувача».

За час навчання студенти повинні опрацювати та засвоїти на відповідному рівні необхідний лексико-граматичний матеріал, виконати належним чином усі завдання, що передбачені навчальною програмою із дисципліни.

Дана навчальна дисципліна складається із практичних занять та самостійної роботи, під час яких студенти опрацюють та засвоюють на відповідному рівні передбачений програмою лексико-граматичний матеріал та набувають практичних навичок у різних видах мовленнєвої діяльності.

Рівень сформованості комунікативних мовленнєвих компетенцій та якість засвоєння навчального матеріалу перевіряється шляхом поточних тестів, контрольних робіт за змістовими модулями, а також під час презентацій усних тем, виконанні завдань творчого характеру під час та після проходження кожного змістового модуля та підсумкової модульної роботи.

Застосування новітніх технологій навчання, використання автентичних іншомовних джерел, сучасних підручників та навчально-методичних посібників, електронних підручників, комп'ютерних програм та Інтернету сприяють підвищенню якості навчання та активізації навчальної діяльності студентів.

Зв'язок з ОКХ і ОПП. Після опанування навчальною дисципліною «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» студенти повинні:

знати:

- лексику загального та професійного вжитку, а також відповідну професійну термінологію;
- граматичні конструкції, необхідні для побудови відповідних висловлювань;
- тематичний краєзнавчий матеріал;
- соціальні аспекти використання іноземної мови (особливості привітань, звертань, народної мудрості, ідіоматичних виразів);

- орфографічні норми іноземної мови.
вміти:
- читати та розуміти оригінальні тексти за професійною тематикою;
- висловлюватися на теми, пов'язані з майбутньою спеціальністю, аргументуючи свою точку зору та наводячи приклади «за» і «проти»;
- висловлюватися на знайомі теми або теми повсякденного спілкування;
- вирішити більшість питань під час перебування або подорожі у країні, мова якої вивчається;
- спілкуватися у простих і звичайних ситуаціях, де необхідний простий і прямий обмін інформацією на знайомі та звичайні теми;
- чітко розуміти основний зміст нормативного мовлення на теми, пов'язані із майбутньою спеціальністю та на теми повсякденного спілкування;
- писати есе чи короткі доповіді, узагальнюючи інформацію із оригінальних текстів за професійною тематикою;
- писати особисті листи, прості зв'язані тексти на знайомі теми або пов'язані з особистими інтересами.
володіти:
- різними видами мовленнєвої діяльності та використовувати їх у різних сферах спілкування (суспільна, особиста, освітня, професійна).

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ навчальної дисципліни

2.1. Опис предмета навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)»

Галузь, напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Шифр та назва напрямку: <i>0401</i> <i>«Природничі науки»</i> Шифр та назва спеціальності: <i>7.04010601</i> <i>«Екологія та охорона навколишнього середовища»</i> Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>бакалавр</i>	Обов'язковий Рік підготовки: 1 Семестр: 1, 2 Форма навчання: денна Кількість кредитів з дисципліни, відповідних ECTS: 5 Кількість модулів: 1 сем. – 2, 2 сем. – 2 Загальна кількість годин по курсу: 150 Кількість годин на тиждень: 1 сем. – 4 год., 2 сем. – 4 год. Лекції: 0 Практичні: 1 сем. – 46 год., 2 сем. – 44 год. Самостійна робота: 1 сем. – 22 год., 2 сем. – 22 год. Індивідуальна робота: 1 сем. – 4 год., 2 сем. – 4 год. Модульний зріз: 1 сем. – 4 год., 2 сем. – 4 год. Вид контролю: 1 сем. – залік, 2 сем. – іспит

2.2. Опис структурованого навчального плану з навчальної дисципліни
«Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)»

Семестр	Структура навчальної дисципліни	КРЕДИТІВ	Кількість годин, із них					Способи навчання	Вид контролю
			Всього годин	Аудиторних					
				Практичних	Індивідуальна робота студента	Підсумковий контроль засвоєння модулю	Самостійна робота студента		
I	Модуль 1	2,5	39	24	2	2	11	• Практичні заняття • Консультації	• Поточний контроль практичних занять протягом семестру • Модульна контрольна робота • Підсумковий контроль • Залік, іспит
	Модуль 2		36	22	2	2	10		
II	Модуль 3	2,5	39	22	2	2	13		
	Модуль 4		36	22	2	2	10		
РАЗОМ:		5	150	90	8	8	44		

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 години

2.3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)»

Семестр	Модуль	Тема заняття	К-сть годин				Література (порядковий номер за переліком)	
			Практичних	Самостійних	На написання маж. письм. контрольної	Індивідуальних		
I	Модуль 1.	Змістовий модуль 1. Land, Soil and Atmosphere Pollution	Threats to Land Fires out of Control. Deforestation. Rainforests. Grammar: Grammatical structure of the English sentence. Word order. Verb "to be", „to have". Structure "there is/are". Types of questions.	4	1	2	2	6, С.6-24; 7, С.172-192;
			The Environmental Impact of Paper Making. Alternatives to Cutting Down Trees. Grammar: Indefinite, Negative, Possessive Pronouns. Pronouns: much/many, few/little.	4	1			6, С.24-33; 14, С.152-166;
			Reckless Exploitation of Oil and Gas Reserves Grammar: Word-formation. Numerals: Cardinal. Ordinal. The plurals of nouns. Possessive case of nouns	3	1			6, С.30-33; 7, С.4-33; 14, С.134-139;
			Harmful Effects of Pesticides. Chemical Horrors about Strawberries. Organic Agriculture. Organic Practices and Species Diversity. Grammar: The article.	4	4			6, С.33-45; 14, С.134-147;
			Air Pollution. Higher Taxes to Deal with Pollution. Overheating. Grammar: Adjectives. Degrees of comparison.	3	1			6, С.46-54; 7, С.34-35; 14, С.180-201
			Environmental Protection in Action. Pollution Control in the Combustion Process. Grammar: Structure "as...as", "not so... as"	3	1			6, С.54-58; 14, С.180-201
			Efforts to Curb Use of Freon Creates Big Market for Smugglers and Effort to Circumvent Tax on Controlled Refrigerant. For More Environmentally Sound and Transport. Grammar: Adverb. Degrees of comparison	3	2			6, С.59-64; 7, С.163;
			РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1:					24
ВСЬОГО ГОДИН: 39								
I	Модуль 2.	Змістовий модуль 2. Water Pollution. Wild Life & Environment	Sea Pollution: Poisoning the Food Chain Grammar: Present Indefinite	3	2	2	2	6, С.65-70; 7, С.42-69; 14, С.4;
			Oil Tanker Disasters. Water and Soil. Grammar: Past Indefinite	2	1			6, С.70-73; 7, С.42-69; 14, С.22;
			The Extinction of Species. Biosphere Reserves. Grammar: Future Indefinite	3	1			6, С.74-79; 7, С.42-69;
			Wildlife. Decimation and Commercial Exploitation of Wildlife Continues. Grammar: Present Continuous	3	1			6, С.80-84; 7, С.42-69; 14, С.2;
			On the Verge of Extinction. Global Threat to Birds. Grammar: Present Indefinite ↔ Present Continuous	2	1			6, С.84-91, 7, С.42-69, 14, С.6;
			Under Protection – Not to Vanish. Reserving Wildlife. Grammar: Past Continuous	3	1			6, С.92-98; 7, С.42-69;
			The Fate of the Black Rhino. Grammar: Past Indefinite ↔ Past Continuous	2	1			6, С.98-102; 7, С.42-69;
			Gentle Giants in Peril. Grammar: Future Continuous	2	1			6, С.103-104; 7, С.42-69;
			More Animal than Animals. Grammar: Structure "to be going to"	2	1			6, С.104-107; 14, С.10;
			РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2:					22
ВСЬОГО ГОДИН: 36								

Семестр	Модуль	Тема заняття	К-сть годин				Література (порядковий номер за переліком)
			Практичних	Самостійних	На написання модульної контрольної	Індивідуальних	
2	Модуль 1. Змістовий модуль 3. Environment and Energy: Production, Urbanization and Ecology.	Environmental Impact of Energy Production. Energy from Fossil Fuels. Energy: Power Generation Mix. Grammar: Conditional I.	3	2	2	2	6, С.108-118; 7, С.91-112; 14, С.18,68-79;
		Alternative Energy. Comparison of Hydro-Electric and Tidal Power. Solar and Wind Systems, Geothermal Power. Grammar: Conditional II. Zero Conditional	3	2			6, С.118-129; 7, С.91-112; 14, С.18,68-79;
		Nuclear Energy. The Aftermath of the Nuclear Reactor Disaster at Chernobyl. Nuclear Reactor and Key Safety Improvements. Real Nuclear Contribution and Challenges. Grammar: Prepositions.	5	3			6, С.129-152; 7, С.165-166;
		Getting Rid of Dangerous Wastes and Atomic Fleet's Nuclear Fuel. Utilization of Wastes. Grammar: Present Perfect	4	2			6, С.153-166; 7, С.42-69; 14, С.26-39;
		Cities and their Rubbish. Protesters Plan Mass Trespass. City Green Zones. Grammar: Past Simple ↔ Present Perfect	3	2			6, С.166-175; 7, С.42-69; 14, С.40;
		Noise and Light Pollution. Shaken by Civilization. Mobile Phone Fears. Grammar: Past Perfect	4	2			6, С.151-186; 7, С.42-69; 14, С.42-45;
		РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1:					22
ВСЬОГО ГОДИН: 39							

2	Модуль 2. Змістовий модуль 4. Business and the Environment	Green Management: Environmental Protection – a Major Part of Training Grammar: Modals: can, could, to be able to, should	3	2	2	2	6, С.187-191; 7, С.76-90; 14, С.50-53,64;
		Possibilities for Green Profit. Being Green in Agriculture. Grammar: Modals: must, have to, may, might	2	1			6, С.191-194; 7, С.76-90; 14, С.50-53,64;
		Transport: Pollution Free Alternative. Grammar: Modals: will, dare	2	2			6, С.194-195; 7, С.76-90; 14, С.54-63;
		Market-Oriented Solutions in Running Fisheries Grammar: The Tenses in Passive Voice	3	1			6, С.195-197; 7, С.70-75; 14, С.80-89;
		Privatization Leads to Oilfield Clean-Up Grammar: Sequence of tenses	3	1			6, С.197-199; 7, С.206-208;
		Rubbish industry Smells New Profit Grammar: Participle	3	1			6, С.200-202; 7, С.113-125; 7, С.168;
		Ecotourism: Growing with Nature. Grammar: Gerund	3	1			6, С.202-204; 7, С.126-139;
		Why Macroeconomists and Environmentalists Need Each Other. Grammar: Infinitive	3	1			6, С.204-208; 7, С.140-162;
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2:			22	10	2	2	
ВСЬОГО ГОДИН: 36							

2.4. План практичних занять Змістовий модуль І.

Приклади активного словника з лексичного матеріалу:

1. to encompass	– охоплювати, включати (в себе)
2. web	– павутиння, сітка, мережа, сплетіння
3. by altering any one part	– змінюючи одну будь-яку частину
4. to affect	– впливати
5. definition	– визначення
6. to pollute	– забруднювати
7. to deteriorate	– погіршувати
8. to destroy	– руйнувати
9. to contaminate	– забруднювати
10. soil	– ґрунт
11. test weapons	– випробування зброї
12. boundary	– межа, кордон
13. airborne	– той, що переноситься через повітря
14. waterborne	– той, що переноситься через воду
15. health hazards	– ризики для здоров'я
16. entire population	– усе населення
17. inhabitants	– жителі
18. soil erosion	– ерозія ґрунтів
19. loss of natural organic fertilizer	– втрата природних органічних добрив
20. degradation of agricultural land	– виродження придатних для землеробства ґрунтів
21. desertification	– опустелювання (дезертифікація)
22. aridity	– посуха, сухість
23. overcropping, overgrazing	– зневоднення і виснаження землі, пасовищ
24. salinization	– засолення ґрунтів
25. deforestation	– вирубка лісів
26. forest and bushfires	– лісові пожежі
27. climatic changes	– кліматичні зміни
28. greenhouse effect	– парниковий ефект
29. genetic resources	– генетичні ресурси
30. clearing trees	– вирубка лісів
31. residual pesticides	– залишкові кількості пестицидів
32. food chain	– харчовий ланцюжок
33. organic agriculture	– ведення сільського господарства органічними методами
34. flooding	– паводок
35. to trap and retain moisture	– захоплювати і утримувати вологу
36. instantaneously	– миттєво
37. carelessness	– легковажність
38. blaze	– полум'я
39. illegal tree clearance	– незаконне вирубування дерев
40. fire-fighting work	– пожежогасіння
41. equipment suppliers	– постачальники обладнання
42. water cycle	– кругообіг води
43. oxygen	– повітря

44. insects	– комахи
45. species of plants and animals	– види рослин і тварин
46. diversity	– різноманітність
47. nutrients	– різноманіття поживні речовини
48. provision	– забезпечення
49. cleanse	– очищати
50. to retain	– зберігати
51. to cover	– прикривати, затуляти
52. roughly	– приблизно
53. to recover	– відновлювати
54. rate	– темп
55. approximately	– приблизно
56. species	– види
57. recent	– недавній, останній
58. to confirm	– підтверджувати, загрожувати
59. to threaten	– загрожувати
60. extinction	– вимирання
61. to spread	– поширюватися
62. comprehensive	– всебічний
63. pulp	– целюлоза
64. landfill	– сміттє-сховище, закопування сміття
65. waste paper	– використаний папір
66. recycling	– вторинна обробка
67. agricultural waste	– сільськогосподарські відходи
68. stand in	– замітник
69. to abandon	– покидати
70. drilling pad	– основа для бурової
71. endangered	– той, що у небезпеці
72. residue	– залишок
73. intent on	– направлений на
74. sustainable	– стійкий, постійний
75. conventional	– звичайний
76. overabundance	– надлишковість
77. atmosphere / air pollution	– забруднення атмосфери / повітря
78. depletion	– виснаження
79. destruction of ozone layer	– руйнування озонового шару
80. emissions	– викиди
81. chemicals	– хімічні речовини
82. pollutants	– забруднюючі речовини
83. global warming / overheating	– глобальне потепління / перегрів
84. acid rain	– кислотний дощ
85. ban	– заборона
86. restrictions	– обмеження
87. to phase out	– поетапна відмова від
88. hole	– отвір
89. rays	– промені
90. health hazard	– небезпека для здоров'я
91. vehicle	– автомобіль

92. tough rules	— жорсткі правила
93. soot particles	— частинки сажі
94. to treat	— лікувати
95. to encourage	— стимулювати
96. jet engine emissions	— викиди газу реактивними двигунами
97. incineration	— спалювання
98. to empower	— надавати владу
99. to install	— встановлювати
100. to acidify	— окислювати

Приклади вправ на граматику:

Впишіть відповідний вказівний займенник.

1. He never fails to write ... mother. 2. Mariya lives with ... parents. 3. Does your mother like ... job? 4. I often see that man but I don't know ... name. 5. ... elder brother graduated from Uzhhorod University in 1995. 6. They've got two children but I don't remember ... names. 7. Mr. and Mrs. Reed live in New York but ... son lives in Boston. 8. Do you think that most people are happy in ... jobs? 9. This is my book and that is 10. They have a car. I think that this car is 11. Is this your book? - No, it's 12. I can't find my umbrella. Give me ... , please. 13. It's no concern of 14. I give her my notes and she gives me

Впишіть відповідний зворотній займенник.

1. They like to decorate the house by 2. I'd like to know more about you. Tell me about 3. I saw a friend of mine, he sat in the corner talking to 4. Don't cry! Control ... ! 5. The party was boring. We didn't enjoy 6. Who made your this nice hairdo? Nobody. I did it 7. Mary was not angry with him. She was angry with 8. I didn't do it for you. I did it for 9. Did he go on holiday ... ? 10. Did he want me to help him with term paper? No, he did it 11. Let's do this experiment 12. It wasn't his fault. He shouldn't blame

Впишіть відповідний займенник 'some' або 'any'.

1. I can pay the rent. I have... money. 2. They haven't got ... children. 3. Have you got ... brothers or sisters? 4. When I was on holiday I visited ... interesting places. 5. Do you know ... cheap hotels in Boston? 6. She made ... mistakes in her dictation. 7. Peter didn't make ... mistakes in his test. 8. Did they make ... mistakes? 9. Can you speak ... foreign language? 10. Take ... book you like.

Утворіть множину наступних іменників.

wife, knife, shelf, wolf, life, leaf, handkerchief, roof, baby, party, dictionary, monkey, hobby, boy, day, toy, country, person, man, box, woman, mother-in-law, mouse, potato, fly, tooth, deer, goose, sister-in-law, monkey, photo, child, forget-me-not, trout, match, foot, ox, piano, sheep, fish, dish.

Впишіть незлічвані іменники.

girl, sense, behaviour, accommodation, education, money, sight, coin, knowledge, advice, research, work, job, hobby, loaf, evidence, progress, proof.

Зробіть переклад на англійську:

студентське життя, квартира моїх товаришів, монети мого батька, автографи відомих співаків, дитина моєї сестри, рукавички дружини, капелюхи чоловіків, пальто лікаря, курсові роботи студентів, супутник Землі, сьогоднішня газета, рішення уряду.

Впишіть пропущений артикль.

1. Clive speaks ___ French with ___ Australian accent.
2. When I was at ___ school I studied ___ History a lot.
3. Robin Hood used to steal ___ money from ___ rich and give it to ___ poor.
4. She is ___ computer programmer and she lives in ___ London.
5. Catherine plays the piano quite well, although she does not have ___ teacher.
6. I want ___ Government to do something about the problem of unemployment.
7. Cities are usually exciting – in London, for example, you can have ___ tea at ___ Ritz and then go ___ home in ___ evening.

Відкрийте дужки, вживаючи прикметник у відповідному ступені порівняння.

1. Kyiv is one of (old) cities in Ukraine.
2. The Khreshchatik is one of (wide) and (beautiful) streets in our country.
3. New York is one of (big) cities of the world and (large) city in the United States.
4. Manhattan is (beautiful) part of New York.
5. Broadway is (long) street in New York.
6. In New York (tall) structures are the Empire State Building (449 meters high) and the Trade centre (110 storeys high).
7. A 'town' is a centre of population which is (big) than a village and (small) than a city.
8. Uzhhorod is (ancient) than Boston.
9. Let's go by car. It's (cheap).
10. Harvard University is America's (old) and (prestigious) university.
11. There is (pollution) than there was five years ago.

Напишіть словами наступні числівники.

14, 25, 39, 104, 290, 22345, 222999, 123678935.

Змістовий модуль 2.

Приклади активного словника з лексичного матеріалу:

1. sea pollution	– забруднення моря
2. chemical substances	– хімічні речовини
3. sewage	– стічні води
4. industrial sewage	– промислові стічні води
5. wastes	– відходи
6. poisoning	– отруєння
7. oil tanker	– нафтовий танкер
8. disasters	– лихо, катастрофа
9. oil release	– реліз, продаж нафти
10. oil spills	– розливи нафти
11. marine fishery	– морський промисел
12. sea flora and fauna	– морська флора і фауна
13. contaminated fish and shell-fish	– забруднена риба та моллюски
14. ground water	– ґрунтова вода
15. natural springs	– природні джерела
16. tapwater supplies	– запаси водопровідної води
17. exceed permissible levels of pesticides in water	– перевищувати допустимі рівні вмісту пестицидів у воді
18. poison	– отрута
19. untreated	– необроблений
20. rubbish	– сміття
21. coastal	– прибережний
22. to choke	– душити
23. to penetrate	– проникнути
24. cesspool	– вигрібна яма

25. discharge	– стікання, злив
26. oil tanker disasters	– катастрофи на нафтових танкерах
27. oil spill	– нафтова пляма
28. to spill	– проливати
29. consequence	– наслідок
30. seal	– друк
31. giant	– гігант
32. to consume	– споживати
33. to grant an emergency loan	– надавати екстрений кредит
34. to cope with	– впоратися з
35. permissible levels	– допустимі рівні
36. pesticides	– пестициди
37. to exceed	– перевищувати
38. figures	– цифри
39. ground water	– ґрунтова вода
40. domestic animals	– домашні тварини
41. traces	– сліди
42. herbicides	– гербіциди
43. escape	– втеча
44. sewerage	– каналізація
45. downstream	– вниз за течією
46. pollution scare	– страх перед забрудненням
47. queue	– черга
48. fill	– заповняти
49. natural springs	– природні джерела
50. wildlife	– жива природа
51. extinction of species	– вимирання видів
52. on the verge / on the brink of extinction	– на межі зникнення
53. save from extinction	– врятувати від вимирання
54. gene pool/stock	– генофонд худоби
55. conservation	– збереження
56. human interference	– втручання людини
57. involvement of local population	– залучення місцевого населення
58. biosphere reserves	– біосферні заповідники
59. national parks	– національні парки
60. ban	– заборона
61. moratorium	– мораторій
62. sanctuary	– святилище
63. decimation	– децимації
64. encroachment	– посягання
65. strict enforcement of law	– суворе правозастосування
66. law violation	– порушення закону
67. punishment	– покарання
68. ecological imbalance	– екологічна рівновага
69. be threatened	– під загрозою
70. endangered species	– зникнення видів
71. biodiversity	– біорізноманіття
72. ecosystems	– екосистеми

73. survival	– виживання
74. decimation	– знищення
75. plethora	– достаток
76. encroachment	– посягання
77. political will	– політична воля
78. non-implementation	– невиконання
79. poaching	– браконьєрство
80. contend	– боротися
81. punishment	– покарання
82. law violator	– правопорушник
83. wetlands	– болотисті рівнини
84. shelter	– притулок
85. trapping	– відловлення капканом
86. logging	– лісопоял
87. nutrients	– поживні речовини
88. impurities	– нечистоти
89. to vanish	– зникати
90. captive breeding	– розмножуватися в неволі
91. to smuggle out	– вивозити контрабандою
92. to release	– відпускати на волю
93. witness	– бути свідком
94. proliferation	– швидке зростання
95. to roam	– бродити
96. antidote	– протияд
97. to demolish	– руйнувати
98. respite	– відстрокування
99. to eradicate	– викорінювати
100. in stages	– поетапно

Приклади вправ на граматику:

Відкрийте дужки, вживаючи прислівник у відповідному ступені порівняння.

1. He comes late (never).
2. Peter goes there (often).
3. She gets up at seven.(usually).
4. Mariya is late for her job (never).
5. He found the key and opened the door (quickly).
6. The lecturer spoke (loudly).
7. He arrived (unexpectedly).
8. I shall be at home at 8 (probably).
9. He will come tomorrow (evidently).

Зробіть переклад на англійську:

1. Ми вивчаємо багато цікавих предметів з екології навколишнього в університеті.
2. Кажуть, що студенти-екологи наполегливо працюють.
3. У нашому місті є декілька вищих навчальних закладів.
4. Де вчиться твоя сестра?
5. Лекції професора Петрова дуже цікаві.
6. Скільки студентів у вашій групі?
7. Деякі студенти нашої групи не склали реферат з концепції екологічної освіти в Україні.
8. Наші студенти успішно поєднують навчання із соціальним життям.
9. На якому факультеті ви вчитеся?
10. Я впевнена, що добре знаю цей предмет.

Утворіть Past Indefinite до наступних дієслів:

to look, to seem, to dress, to love, to cry, to jump, to profit, to enjoy, to hurry, to clear, to regret, to carry, to cook, to repair, to shout, to scatter, to rob, to stir, to compel, to peel.

Утворіть питальні та заперечні речення.

1. The teacher repeated the question. 2. The boys played football in the afternoon. 3. The girl caught cold. 4. Mother turned off the gas. 5. They slept in the open air. 6. The pupils answered at once. 7. The boy broke the window. 8. The woman changed her clothes. 9. The tourists reached the village before dark. 10. The clock struck five. 11. Our team won the match. 12. The doctor allowed you to go out.

Поставте запитання до виділених слів у реченні.

1. They will come here on foot. 2. George will be *here* in the evening. 3. Our neighbour, *Captain Brown*, will sail from Portsmouth tomorrow. 4. He will take part in an important *conference*. 5. Mary will be away for *two months*. 6. They will meet you *at the station*. 7. Peter will arrive *in a minute*. 8. He will catch *the 5 o'clock train*. 9. I shall see you *next week*. 10. *The police* will have a difficult time.

Поставте запитання до виділених слів у реченні.

1. The children are planting *trees*. 2. They are working *in the garden*. 3. The girl is trying on *a dress*. 4. *Nick* is talking with his friends. 5. The students *are reading*. 6. The man is sitting *in the arm chair*. 7. The girl *is drawing*. 8. The woman is wearing *a blue dress*. 9. *Peter's* brother is riding a bicycle. 10. They are talking *about the film*. 11. *He* is speaking over the telephone. 12. The boy is running fast *because it is raining*.

Розкрийте дужки, ставлячи дієслово у потрібну часову форму (Present Indefinite or the Present Continuous).

1. We (*to gather*) mushrooms in summer. 2. The children are in the forest now. They (*to gather*) mushrooms. 3. Where is Kate? She (*to do*) her homework. She always (*to do*) her homework in the evening. 4. The pupils (*to write*) compositions once a month. 5. Don't shout. The pupils of the ninth form (*to write*) compositions. 6. Water (*to boil*) at 100°C. 7. Turn off the gas. The milk (*to boil*). 8. Mary (*to dance*) all modern dances very well. 9. Look! Peter (*to dance*) with Jane. 10. Where you (*to hurry*)? 11. Helen usually gets up late. She always (*to hurry*) to school. 12. As a rule Paul (*to prepare*) his reports in time. 13. Don't disturb him. He (*to prepare*) for his examination. 14. Take along your umbrella. It (*to rain*). 15. It often (*to rain*) in England.

Перепишіть речення у Past Continuous.

1. The man is standing near the door. Tom told a story. 3. The children swam in the river. 4. Is Mary wearing a white dress? 5. She went to the cinema. 6. They did not work in the garden. 7. We are not sitting by the window. 8. The workers built a bridge. 9. The girl tried on a dress. 10. The old man spoke in a low voice.

Поставте запитання до виділених слів у реченні.

1. The man *was reading* a magazine when somebody knocked at the door. 2. He was waiting *for a bus*. 3. *The boy* was skating. 4. The students were dancing *when I opened the door*. 5. The girl was eating *ice-cream* when we came in. 6. She was looking *after her little brother*. 7. The pupils were discussing *a story*. 8. The man was passing the theatre *when the clock struck ten*. 9. It was snowing *when we went out*. 10. The boy was running *very fast*.

Підкресліть вірно-вжиту часову форму.

1. When I *arrived / was arriving*, the party was in full swing. Paul *danced / was dancing* with Mary. And Pat and Peter *drank / were drinking* champagne.
2. When I *finished / was finishing* the ironing, I *cooked / was cooking* dinner.
3. How fast *did they travel / were they travelling*, when their car *had / was having* a puncture?

4. I *took* / *was taking* a photo of him, while he *ate* / *was eating* an ice-cream.
5. He *didn't like* / *wasn't liking* the photo when he *saw* / *was seeing* it.
6. I'm sorry I *woke* / *was waking* you. What *were you dreaming* / *did you dream* about?

Перепишіть речення у *Future Continuous*.

1. The collective farmers are planting potatoes.
2. They were having dinner at three.
3. I am doing my morning exercises.
4. The children will ski in the afternoon.
5. The girl was reciting a poem.
6. I shall wait for you at the metro station.
7. The boys will play hockey.
8. The workers will discuss it at the production meeting.

Дайте відповіді на наступні запитання.

1. What will you be doing at four o'clock tomorrow?
2. What will you be doing at this time tomorrow?
3. What will you be doing at this time on Sunday?
4. What will your mother be doing at this time on Sunday?
5. Suppose I come to your place at nine this evening. What will you be doing?
6. Will you be learning German next year?

Змістовий модуль 3.

Приклади активного словника з лексичного матеріалу:

1. environmental impact of energy production	– вплив виробництва енергії на навколишнє середовище
2. greenhouse gas emissions	– викиди парникових газів
3. release of greenhouse gases into the atmosphere	– викиди парникових газів в атмосферу
4. alternative energy sources	– альтернативні джерела енергії
5. energy starvation	– енергетичний голод
6. environmental consequences	– екологічні наслідки
7. energy consumption	– енергоспоживання
8. conventional sources of energy	– традиційні джерел енергії
9. renewable	– поновлюваний
10. hydro-electric	– гідроелектричний
11. solar	– сонячний
12. geothermal	– геотермальний
13. tidal	– приливний
14. biomass	– біомаси
15. incineration	– спалювання
16. power station	– електростанція
17. grid	– сітка
18. nuclear energy	– ядерна енергія
19. nuclear power plant	– АЕС
20. risks	– ризики
21. safety	– безпека
22. impact	– вплив
23. primary	– первинний
24. avoid	– уникати
25. starvation	– голод
26. decline in importance	– втрачати важливість
27. demand	– попит
28. limit	– обмежувати
29. consumption	– споживання
30. assessment	– оцінювання

31. decision making	– прийняття рішення
32. duration	– тривалість
33. irreversible	– необоротний
34. beneficial	– вигідний
35. fossil	– копалина
36. combustible	– той, що спалюється
37. matter of controversy	– причина суперечок
38. geothermal	– геотермальний
39. national grid	– національна енергосистема
40. cost efficient	– рентабельний
41. tidal energy	– енергія океанів та морів
42. capital outlay	– капітальні затрати
43. life-expectancy	– терміни експлуатації
44. continuity	– неперервність
45. constant	– постійний
46. flooding	– затоплення
47. dam	– дамба
48. silt buildup	– утворення осаду
49. disadvantage	– недолік
50. transmitting	– передача
51. simplification	– спрощення
52. pressurizer	– компенсатор тиску
53. steam generator	– парогенератор
54. inventory	– запас
55. transient	– тимчасовий
56. mitigation	– пом'ягшення
57. air quality	– якість повітря
58. life-threatening levels of contamination	– загрожують життю рівні забруднення
59. sanitary conditions	– санітарні умови
60. water supply	– водопостачання
61. solid waste disposal	– видалення твердих відходів
62. landfill	– звалища
63. refuse of all kinds	– відмовитися від усіх видів
64. communicable/contagious diseases	– інфекційні / заразні хвороби
65. disease agents	– збудники хвороб
66. biological pollution	– біологічне забруднення
67. accumulated radioactive wastes	– накопичені радіоактивні відходи
68. ionizing radiation	– іонізуюче випромінювання
69. utilization of wastes	– утилізація відходів
70. recycling	– переробка
71. incineration	– спалювання
72. waste wrapping	– упакування відходів
73. interim storage	– тимчасове зберігання
74. city green zones	– зелені зони міста
75. noise pollution	– шум забруднення
76. light pollution	– світлове забруднення
77. electromagnetic irradiation	– електромагнітне випромінювання

78. daunt	– бентежити
79. megalopolis	– мегаполіс
80. nightmarish	– кошмарний
81. overcrowded	– переповнений
82. smoke-belching	– димо-викидуючий
83. truck	– вантажівка
84. vehicle	– автомобіль
85. inadequate	– недостатній
86. life-threatening	– загрожувати життю
87. shallow	– дрібний
88. overflow	– переповнення
89. vitality	– життєздатність
90. rival	– суперник
91. despise	– незважаючи на
92. wealth	– багатство
93. poverty	– злидні
94. water supply	– водопостачання
95. solid waste disposal	– видалення твердих відходів
96. pose	– ставити
97. disease agent	– збудник
98. thrive	– процвітати
99. fall victims	– ставати жертвами
100. communicable disease	– інфекційна хвороба

Приклади вправ на граматику:

Відкрийте дужки в наступних реченнях, утворюючи умовні речення.

1. If you (park) your car in the wrong place, a traffic policeman soon (find) it. 2. If he (be) out I (call) tomorrow. 3. If it (rain) tomorrow, we (stay) at home. 4. You (miss) the train if you (not hurry). 5. If you (see) him you (tell) him about it? 6. If he (be) here before 11 o'clock, I (see) him. 7. Tell him to wait for me if he (be not) in a hurry. 8. You never (pass) your driving test if you (not work) hard. 9. Our neighbours (pay) attention to our house when we (be) away.

Впишіть відповідний номер пропущеного прийменника.

1. at 2. on 3. in 4. for 5. during 6. while 7. —

Are you free ___ Friday evening? Can you come to my place ___ 9 o'clock tomorrow? It's my birthday ___ 3 days. We haven't got time to go shopping – the shops close ___ 5 minutes. What are you doing ___ next Friday?

Впишіть відповідний номер пропущеного прийменника.

1. at 2. on 3. in 4. —

He'll be back home ___ two hours. Your parents may visit you ___ Sunday. Are you doing anything special ___ week-end? Foster carer will come ___ twenty minutes. Come ___ Monday. We shall be discussing your problem ___ 10.

Заповніть пропуски відповідною часовою формою (Past Simple або Present Perfect).

1. I _____ English since 1991. (to study)
2. We _____ English at school. (to study)
3. From 1991 to 1992 Jim _____ as a customs officer. (to work)
4. He _____ three hours ago and _____ yet. (to go out, to return)

5. When he was a sales representative, he _____ twelve hours a day. (to work)
6. I _____ very busy all this week, (to be)
7. How many pages _____ you _____ yet? (to read)
8. How much _____ you _____ at your present job? (to get)
9. Where _____ all the managers _____? (to go)
10. I _____ home at 5 o'clock yesterday. (to go)
11. Last summer Jim and Jane _____ to the conference in New-York together. (to travel)
12. He _____ his work yet and is not ready to go with us. (not to finish)

Впишіть пропущені слова за змістом.

after since many long before never
of by yet already this morning ever

1. Have you discussed the terms of delivery _____?
2. They've _____ discussed the terms of payment.
3. I've _____ been to Kiev.
4. I haven't seen the Director _____.
5. Have you _____ been to Moscow?
6. I'll have finished my work _____ 6 o'clock.
7. Jane had completed the report _____ you left.
8. How _____ have you been here?
9. We have received your letter _____ 18th November.
10. I have known Jane _____ 1961.
11. How _____ orders have you received this month?
12. _____ they had finished their work, they went home.

Змістовий модуль 4.

Приклади активного словника з лексичного матеріалу:

1. green / environmental management	– зелений / екологічний менеджмент
2. investments in leaner technology	– інвестиції в компактні технології
3. to safeguard the environment	– охороняти навколишнє середовище
4. market-driven/oriented	– орієнтований на ринок
5. profitable	– вигідний
6. environmental specialists	– фахівці екологів
7. green profit	– прибутки від екологічної діяльності
8. green science	– екологічна наука
9. commercial advantage	– комерційна вигода
10. incentive	– стимул
11. pollution-free	– екологічно чисте
12. pollution control	– боротьба з забрудненням
13. ecotourism	– екотуризм
14. exploit new markets	– завойовувати нові ринки
15. bulk	– основна частина
16. trade balance	– торгівельний баланс
17. tax incentive	– послаблення податків
18. numerous	– численні
19. decrease	– зменшення
20. production expenditure	– виробничі витрати
21. double yields	– подвоювати врожаї

22. cost effective	– економічний
23. sustain	– підтримувати
24. value	– вартість
25. sweep	– поширюватися
26. wreak damage	– розоряти
27. astonish	– дивувати
28. safeguard	– попереджувальна міра, захід
29. desolate	– покинутий, покинутий
30. litter	– смітити
31. drilling	– буріння
32. deterioration	погіршення
33. inhabit	– населяти
34. offset	– компенсувати
35. waste management	– прибирання сміття
36. domain	– територія
37. rubbish collector	– двірник
38. dump	– скидати
39. abide by legislation	– підчинятися законодавству
40. dispose of	– ліквідувати
41. joint venture	– спільне підприємство
42. seepage	– просочування
43. leak	– протікати
44. waste handling	– обробка сміття
45. unspoiled	– незіпсований
46. vast array	– широке багатоманіття
47. boost	– рекламувати
48. rate of growth	– темпи зростання
49. labour productivity	– продуктивність праці
50. requirement	– вимога

Приклади вправ на граматику:

Впишіть відповідний номер пропущеного дієслова в Past Simple Passive.

- 1.was interviewed by 2.was found 3.was stolen 4.was arrested with
5.were started by 6.were interviewed with 7.were found 8.were stolen
9.was arrested by 10.were started with

The famous Emperor Diamonds were exhibited by their owner, Lady Rocks, last January at the Russe Gallery in Paris, but on 13th January they ____ during the night. Investigations ____ the Paris police. And even the owner of the diamonds ____ detectives. To everyone's surprise the jewels ____ in her bag. Lady Rocks ____ the police and taken to the court for trial.

Обведіть Present Simple Passive наступних дієслів.

Irish coffee ... with whiskey.	(a) is made	(b) is maked
I ... with an umbrella.	(a) am hit	(b) am hitted
I ... an old lady.	(a) am hit by	(b) am hitted with
Taxes ... to be reduced soon.	(a) are expected	(b) is expected
The president ... to be seriously ill.	(a) is reported	(b) is report

Обведіть Past Simple Passive наступних дієслів.

- The garage ... a new kind of a paint. (a) was painted by (b) was painted with

The garage ... a friend of mine. (a) was painted by (b) was painted with
The room ... smoke. (a) was filled by (b) was filled with

У кожному блоці є лише 1 вірно утворене речення. Знайдіть його.

- (a) Do you can help me for a minute?
(b) Can you do help me for a minute?
(c) You can help me for a minute?
(d) Can you help me for a minute?
- (a) What time have you to start working at?
(b) What time do you have to start your working at?
(c) At what time have you to start working?
(d) At what time do you have to start working?
- (a) We no should to wear jeans at office.
(b) We not should to wear jeans at office.
(c) We should not wear jeans at office.
(d) We should not to wear jeans at office.
- (a) We no can do what we want.
(b) We cannot do what we want.
(c) We can not do what we want.
(d) We not can do what we want.
- (a) My mother have to work very hard six days a week.
(b) My mother haves to work very hard six days a week.
(c) My mother has to work very hard six days a week.
(d) My mother have to working very hard six days a week.

Впишіть пропущене модальне дієслово

- Vehicles ___ drive on the left in England.
- You ___ eat too many peanuts.
- You ___ be nice to people.
- You ___ park here; there is a sign that says NO PARKING.
- What is it like at the passport office? They are busy, you usually ___ wait for an hour.

Відкрийте дужки в наступних реченнях, узгоджуючи відповідні часи.

- I didn't know that you (apply) to this job.
- I thought that you (arrive) at some decision.
- They said they (work) from 2 till 6.
- I was sure that his brother (leave) home by that time.
- The old woman said that adolescent (help) her when she was at home.
- She said that she (make) a ten-minute call to California.
- The manager said that the sale (last) for two days.
- Olya said that her parents' new apartment (be) in Paris.
- She discovered that we (eat) two cans of tomatoes.
- The teacher said that my child (behave) the most carelessly of all.

Впишіть відповідну форму Participle I.

- Derek, who had slept the sleep of the dead, _____ none for two nights, woke _____ of Nedda. (to have, to think) (Galsworthy)
- The street was full of people, _____ and _____ home. (to laugh, to go) (Greene)
- The gypsy smiled, _____ teeth. (to show) (Hemingway)
- While _____ my directions, he glanced at me now and then, suspiciously, from under his frost-white eye-lashes. (to obey) (Ch.Bronte)
- _____ them, he raised his coffee cup. (to watch) (Cronin). It [the letter] contained very little matter, _____ in haste; but the meaning was bulky enough. (to write) (Hardy).

Впишіть відповідну форму Gerund.

1. No woman looks her best after _____ up all night. (to sit) (Shaw). 2. His legs were somewhat stiff from not _____ or _____ for days. (to hike, to climb) (Baum). 3. I'm tired of _____ like silly fat lamb. (to treat) (Coppard). 4. I know everyone who's worth _____. (to know) (Maugham). 5. After _____ this, he cursed himself for not _____ the opposite, so that he might have used the expected guest as a lever to get rid of Misha. (to say, to say) (Murdoch).

Впишіть відповідну форму Infinitive.

1. When I seemed _____ a long while, the Master of Salem House unscrewed his flute into the three pieces, put them up as before, and took me away. (to doze) (Dickens). 2. Every feature seemed _____ since he saw her last. (to sharpen) (Galsworthy). 3. This fellow seemed _____ a famous explorer or something of that sort. (to be) (Priestley). 4. The house appeared _____ recently ... (to repair) (Hardy). 5. Nobody seemed _____ his entry, but there he certainly was. (to perceive) (Hardy).

III. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Час, відведений для самостійної роботи студента, в роботу викладача не обліковується. Зміст самостійної роботи по кожній навчальній дисципліні визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

Самостійна робота студентів є основною формою навчальної позааудиторної роботи студента, основним засобом оволодіння навчальним матеріалом без безпосередньої участі викладача.

Метою самостійної роботи є засвоєння студентами навчальної програми в повному обсязі та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє важливу роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації, здатного до креативного мислення, вільного орієнтування в інформаційному просторі та прийняття важливих самостійних рішень у нестандартних професійних ситуаціях.

Види самостійної роботи:

- Самостійна робота, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять;
- Пошуково-аналітична робота;
- Науково-дослідна робота;
- Набуття практичних навичок під час проходження мовних практик і стажування.

Розвиток у студентів навичок самостійної роботи передбачає виконання домашніх завдань (читання, переклад та переказ тексту, лексико-граматичні вправи, письмовий переклад, підготовка повідомлень тощо), контрольних і самостійних робіт, а також тестових завдань, індивідуальне прослуховування аудіокасет, перегляд відеоматеріалів.

Особливо велика увага в самостійній роботі приділяється підготовці усних повідомлень, діалогів та монологів англійською мовою, самостійному вивченню окремих питань тем курсу, огляду рекомендованої літератури англійською мовою, перекладу з англійської на українську та з української на англійську мову.

**Карта самостійної роботи студентів з дисципліни
«Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)»**

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності
1. Обов'язкові види СРС		
1.1. Підготовка до практичних занять	Систематично, відповідно розкладу аудиторних занять	Перевірка правильності виконання домашніх завдань. Оцінка активності і роботи студента протягом заняття, оцінка рівня сформованості комунікативних компетенцій.
1.2. Підготовка презентації, усної теми за змістовим модулем	Передостанне заняття відповідного змістового модуля	Перевірка якості підготовки презентації (зміст, структура і логіка, правильність мовлення)
1.3. Написання есе (резюме, особистого листа)	Останнє заняття відповідного змістового модуля	Перевірка навичок письма
1.4. Підготовка позааудиторного читання. Переклад та переказ текстів	Передостаннє і останнє заняття змістового модуля	Перевірка правильності перекладу текстів, розуміння прочитаного та засвоєння лексичного матеріалу
1.5. Виконання тестових завдань для самостійної роботи	Протягом відповідного змістового модуля	Перевірка наявності записів і правильності виконання завдань
1.6. Підготовка презентації або написання есе за темами, що винесені для самостійного опрацювання	Протягом відповідного змістового модуля	Перевірка правильності виконання завдань
2. Вибіркові види СРС		
2.1. Участь в науково-дослідному студентському клубі	Протягом семестру	Захист виконаних завдань.
2.2. Участь у конкурсах на кращого знавця іноземної мови	Протягом семестру	Захист виконаних завдань у рамках конкурсів
2.3. Участь у конкурсах наукових студентських робіт	Протягом семестру	Підготовка роботи для участі в конкурсі наукових студентських робіт
2.4. Участь у наукових студентських конференціях	Протягом семестру	Підготовка тез для участі в студентській науковій конференції. Виступ з доповіддю на конференції
2.5. Участь у роботі семінарів, що проводяться з носіями мови	Відповідно до графіка	Відвідування та активна участь у роботі семінарів
2.6. Консультації з носіями мови	Відповідно до графіка	Підготовка до консультації та активна участь у дискусії

ТИПОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

A. Зробіть переклад тексту на українську.

Culture and Agricultural Ecology:

FOCUS ON CULTURE FOR CONSERVATION OF ENVIRONMENT

Mount Kenya is a World Heritage Site. The equator passes right on its top, and it has a unique habitat and heritage. Because it is a glacier-topped mountain, it is the source of many of Kenya's rivers. Now, partly because of climate change and partly because of logging and encroachment through cultivation of crops, the glaciers are melting. Many the rivers flowing from Mount Kenya have either dried up or become very low. Its biological diversity is threatened as the forests fall. Mount Kenya used to be a holy mountain for the Kikuyu people. They believed that their God dwelled on the mountain and that everything good the rains, clean drinking water - flowed from it. Too often, when we talk about conservation, we don't think about culture. But we human beings have evolved in the environment in which we find ourselves. The environment shaped the humans, A focus on culture is important to environmentalists as well as to traditional communities. Communities without their own culture cannot protect their environment from immediate destruction or preserve it for future generations. Since they are disinherited, they have nothing to pass on. A new appreciation of culture can give traditional communities a chance to rediscover themselves and to revalue and reclaim their culture. This is no trivial matter of reviving pottery or dancing. Only when communities recapture the positive aspects of their culture will people re-learn how to love themselves and what is theirs. Only then will they really appreciate their country and the need to protect its natural beauty and wealth. And only then will they have an understanding of the future and of generations to come.

B. Поставте 3 запитання до тексту.

V. Зробіть переклад наступних виразів на українську (усно). По групуйте вирази у відповідні колонки та утворіть з ними власні речення (на англійській мові)

- to limit ozone-destroying chemicals to cut emissions of pollutants
- to retool plants
- to create the Interim Multilateral Fund for developing countries
- to pass clean-air bills

individual responsibility	personal responsibility	responsibility of governmental bodies	pooled efforts of international bodies

Варіант 2

A. Зробіть переклад тексту на українську.

Ecology and problems of energy production:

WIND FARMS - ADVOCATES AND OPPONENTS

Britain is top of a previously unknown league countries in which to invest profitably in wind farms, according to Ernst & Young, an accountancy firm. As a result, wind farms are spreading across the country like warm butter. According to a study by Platts Power UK, specialist energy magazine, 21 gigawatts (GW) of large renewable power projects are being planned for the next five years. If all the projects that are in the planning system now - plus all those that are being plotted but have not yet made it to planning are built, this would mean about 200 extra wind farms, according to Platts. Though this is unlikely to happen, as many schemes won't get planning permission and others will not get the necessary funding the Platts report does highlight a problem in the way the pseudo-market is set up. Wind farms get one

Renewable Obligation Certificate (ROC) for each megawatt-hour they generate. Power-distribution companies then buy them, or face fines for failing to buy a set proportion of renewable energy every year. If all this capacity were to be built, the ROCs would be worth around a quarter of their value. That's because ROCs hold their value only if there are not enough of them to go round. The quirks of the ROCs market are just a distraction when compared with the other problems that advocates of wind power face, though. The evidence from countries like Germany and Denmark, where wind power has been tried on a larger scale, is not encouraging, as the juice from wind farms amounted to only a sixth of their installed capacity. That's mostly because wind power is hard to forecast. If the forecast differs from the actual generation, the shortfall must be met by using reserve capacity. Conversely, there's no way to store excess electricity when the wind blows unexpectedly hard. A second problem comes from increasing vocal resistance to wind farms from local campaigners who take a skeptical attitude towards wind power.

Б. Поставте 3 запитання до тексту.

В. Зробіть переклад наступних виразів на українську (усно). По групуйте вирази у відповідні колонки та утворіть з ними власні речення (на англійській мові)

- to receive priority of attention at WHO (World Health Organization)
- to solve the problems acquiring a global dimension
- to take further steps to fight pollution caused by industrialization, urbanization and motorization to introduce emission controls on vehicles
- to pass clean-air bills

individual responsibility	personal responsibility	responsibility of governmental bodies	pooled efforts of international bodies

Варіант 3

А. Зробіть переклад тексту на українську.

Environmental regeneration:

TURNING NUCLEAR SITES INTO WILDLIFE REFUGES

The new refuge will exclude a central part of around 1,000 acres, which is too heavily laced with plutonium to be open for anything. And, under a new conservation plan from the federal US Fish and Wildlife Service, the whole area will still be relatively inaccessible for humans. For the first five years, access for the walkers will be limited to a one-mile trail; after that, they will get 16 miles for hiking. Hunters will also be restricted. Rocky Flats is supposed to be a model for other such sites. Another example, a little closer to Denver, is the Rocky Mountain Arsenal, which became a 17,000-acre wildlife refuge. Some locals think that this site should be declared a national sacrifice zone, since they consider Rocky Flats to be America's Hiroshima. Some also give warning that, even after the clean-up, the site will still be too dangerous for hikers and cyclists. Traces of plutonium, americium and uranium were found in two of 26 deer culled from the "buffer zone" around the weapons-production area. But the service, which will run the refuge once it is cleaned up, insists the traces were not significant.

Б. Поставте 3 запитання до тексту.

В. Зробіть переклад наступних виразів на українську (усно). По групуйте вирази у відповідні колонки та утворіть з ними власні речення (на англійській мові)

- to improve rubbish collection services
- to empty dust-bins

- to modernize sewerage systems
- to reassess standards of architecture

individual responsibility	personal responsibility	responsibility of governmental bodies	pooled efforts of international bodies

Варіант 4

A. Зробіть переклад тексту на українську.

PRESERVING LIVING ECOSYSTEMS

From their beautiful heights, steep cliffs tow over deep gorges with noisy waterfalls and transparent birch groves flanking mountain streams. Dark trunks of juniper trees stand out against the back ground of emerald-green alpine meadows wit bright patches of flowers. The Chatkal Biospher Reserve, about 45 miles from Tashkent, cover 35,000 hectares in the spurs of the Chatkal Rang Western Tien Shan. The reserve was founded in 1047 to protect juniper forests, their diverse ecological systems and the genetic fund of rare and disappearing species of animals and plants. In 1986 Chatkal was granted the status of a biosphere reserve by a UNESCO decision, which expanded its functions considerably. Archeological monuments testify to the fact that this territory was first inhabited by man as far back as the New Stone Age. The mountains attracted ancient people with abundance of berries, fruit, roots and wildlife. It was the habitat of the Siberian and the wild goat, roes, bears as well as of the now extinct deer and the bezoar goat. This is proved by numerous rock drawings depicting hunting) scenes. The Bronze Age is represented by ore pits, primitive earthen furnaces and scattered slag. Ancient people smelted copper and lead, using juniper as fuel. With the invention of iron-smelting, copper was no longer needed in great quantities, and III land began to be used for grazing livestock. The locality has retained traces of ancient settlements, burial mounds and narrow terraces on mountain slopes where barley and millet were once cultivated. In the spring, the slopes are covered with a scarlet blanket of tulips. Unfortunately, five species of j hem are listed in the Red Data Book as disappearing, and it has become extremely important to preserve and expand the habitat of these flowers, very popular in the East. The nature reserve and its environs lire full of valuable fodder and medicinal herbs. The juniper tree contains a great amount of volatile oils which kill all pathogenic microorganisms in the air. Look at the cross-cut of its trunks how thick its annual rings are, and think how long it takes to grow such a gigantic juniper tree.

B. Поставте 3 запитання до тексту.

V. Зробіть переклад наступних виразів на українську (усно). По групуйте вирази у відповідні колонки та утворіть з ними власні речення (на англійській мові)

- to participate in a regional pollution control strategy
- to build a nationwide soot monitoring network
- to stop playing loud music until very late at night
- to prevent species from extinction

individual responsibility	personal responsibility	responsibility of governmental bodies	pooled efforts of international bodies

Варіант 5

A. Зробіть переклад тексту на українську.

ANTI-POACHING EFFORTS AND CONSERVATION STRATEGIES

The rhinoceros, in danger of being hunted to extinction in Africa a few years ago, is

making a strong come-back after intensive conservation efforts, the World Wide Fund for Nature said. Healthy increases in the populations of white rhinos and the smaller, but more belligerent, I lack rhinos were recorded, although their numbers are still nowhere near the large numbers roaming Africa 50 years ago. Poaching, driven by the feverish demand for rhino horns which are used in traditional Chinese medicine and in the Middle East for dagger handles, was largely responsible for the reduction of Africa's rhino populations. The WWF said the market for rhino horn continues to flourish despite the international ban on trading in rhino products. The nature of any illegal trade is that it will always tempt some into going for the quick-cash gain. The establishment of effective anti-poaching efforts and conservation strategies in countries including South Africa, Zimbabwe, Kenya and Namibia had played a key role in reversing the trend. Long-term success depends on increasing consumer awareness, adequate funding for field conservation and identifying alternatives for people to benefit from rhinos without killing them.

Б. Поставте 3 запитання до тексту.

В. Зробіть переклад наступних виразів на українську (усно). По групуйте вирази у відповідні колонки та утворіть з ними власні речення (на англійській мові)

- to overcome the problem of deforestation
- to stop littering in the street
- to give up smoking
- to stop commercial hunting

individual responsibility	personal responsibility	responsibility of governmental bodies	pooled efforts of international bodies

IV. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТА

Індивідуальні завдання є однією з форм самостійної роботи студентів, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих завдань на практиці.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів (у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах і спеціальностях).

До індивідуальних завдань відноситься: написання рефератів, есе, підготовка презентації за темами змістового модуля, підготовка до участі в рольовій грі, переклад текстів, виконання вправ різних видів, підготовка доповіді на засідання науково-дослідного клубу, підготовка до олімпіад з іноземної мови, підготовка тез на студентську наукову конференцію та написання наукових робіт для участі в конкурсах наукових студентських робіт на базі іншомовних джерел.

Індивідуальна робота студента залежить від структури та змісту навчального предмету. Вона може включати наступні завдання:

- написання реферату або доповіді з теми (модуля) або вузької проблематики та його захист;
- резюме до прочитаної наукової статті;
- переклад спецтексту тощо.

В кожному модулі до написання і захисту пропонується 1 реферат з обраної з переліку теми або переклад тексту зі спеціальності з переліку, запропонованого

викладачем (кількість сторінок визначає викладач).

Перелік текстів зі спеціальності для реферування, перекладу, написання резюме:

1. Акімова Л.Н. A Chemistry Reader // The Alkaline Earth (Group II) / Л.Н.Акімова, М.С.Хлудова. – М.: Высшая школа, 1969. – С. 74-80, С.95-111.
2. Курашвили Е.И. Английский язык: Пособие для вечерних и заочных отделений химико-технологических вузов / Е.И.Курашвили, Н.М.Прусс. – М.: Высшая школа, 1991. – 144 с.
3. Малая С.Ш. English for Institutes of Chemical Technology / С.Ш.Малая, С.Б.Консон. – М.: Высшая школа, 1975. – 142 с.
4. Мифтахова Н.Х. English for Chemical Institutes / Н.Х.Мифтахова. – М.: Высшая школа, 1981. – 144 с.
5. Серебренникова Э.И. Английский язык для химиков / Э.И.Серебренникова, И.Е.Круглякова. – М.: Высшая школа, 1987. – 399 с.
6. Чапля З.Г. Англійська мова для хіміків / З.Г.Чапля, В.І.Семенова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2003.
7. English: Тексти. Підручник. Для студентів гуманітарних, природничо-географічних і математичних факультетів вищих навчальних закладів / Укладач С.О.Мансі. – К.: Академія, 2004. – 528 с.
8. Seese W. Basic Chemistry / W.Seese, G.Daub. – New Jersey: Prentice-Hall. – 4th ed. – 1985.- PP.52-98, PP.339-381.

Перелік тем для написання рефератів та підготовки доповідей:

- Охорона підземних та ґрунтових вод від промислового забруднення.
- ГЕС України. Їх вплив на навколишнє середовище.
- Методи економічної оцінки заходів з охорони та раціонального використання природних ресурсів (вітчизняний та закордонний досвід).
- Очистка промислових газів.
- Регіональні проблеми охорони гідросфери від промислового забруднення.
- Регіональні проблеми охорони атмосфери від промислового забруднення.
- Регіональні проблеми захисту ґрунтів і проблеми промислових відходів.
- Біохімічні методи очищення побутових стічних вод.
- Біохімічні методи очищення промислових стічних вод.
- Фізико-хімічні методи очищення стічних вод.
- Методи очищення стічних вод за допомогою коагуляції.
- Методи механічної очистки побутових стічних вод. Основні проблеми та перспективи.
- Кольорова металургія України. Екологізація виробництва. Наслідки забруднення природного середовища.
- Будівельна промисловість України. Екологізація виробництва. Наслідки забруднення природного середовища.
- Чорна металургія України. Екологізація виробництва. Наслідки забруднення природного середовища.
- АЕС України. Екологізація виробництва.
- Основні джерела забруднення природного середовища.
- Захист об'єктів довкілля від змінних та постійних електромагнітних полів.

- Захист населення і навколишнього середовища України від іонізуючого випромінювання.
- Методи зниження шумового навантаження на природне середовище України.
- Концепція екологічної освіти в Україні.

V. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для ефективного засвоєння навчальної програми з даної дисципліни, формування на відповідному рівні комунікативних мовленнєвих компетенцій та вміння використовувати їх для досягнення певних прагматичних цілей студенти повинні відповідально відноситися до навчального процесу, системно та систематично виконувати усі завдання з дисципліни, творчо підходити до їх виконання, брати активну участь у всіх видах діяльності, що передбачені програмою.

Запропоновані методичні рекомендації з окремих видів мовленнєвої діяльності допоможуть студентам виконувати програмні завдання у найбільш економний та ефективний спосіб.

Методичні рекомендації щодо оволодіння технікою читання текстів за фахом

Читання текстів за фахом може здійснюватися з різною метою: з метою пошуку необхідної інформації або ознайомлення з цікавою інформацією тексту, з метою детального вивчення деяких положень тексту або подальшого використання здобутої інформації у навчальних чи професійних цілях і т. ін. У залежності від цілей буде змінюватися і характер читання тексту. Отже різними будуть і прийоми, які необхідно застосовувати під час роботи над текстом.

Якщо Ви ставите собі за мету ознайомитися з основним змістом тексту, то найбільш ефективною буде така послідовність дій:

- уважно прочитайте заголовок до тексту і спробуйте зрозуміти або перекладіть його на рідну мову. Адже у заголовку, як правило, міститься основна ідея тексту, тому зрозумівши його Вам буде простіше зрозуміти, про що йдеться мова в самому тексті;
- прочитайте увесь текст, щоб зрозуміти зміст тексту в цілому. Допоможуть Вам у цьому знайомі слова та терміни, схеми, таблиці, малюнки і т. ін., які є у тексті, а також Ваші знання за фахом;
- прочитайте текст удруге та визначте в ньому місця, у яких містяться головні та другорядні факти. Ще раз перечитайте фрагменти тексту, у яких, на Вашу думку, зосереджена головна інформація.

Якщо Ви зможете перелічити та сформулювати основний зміст тексту, то можете вважати, що одним із видів читання – ознайомлюючим – Ви вже оволоділи. Під час такого читання передбачається розуміння основного змісту тексту та розуміння 70-75% фактів, які містяться у тексті (за умов точного розуміння головної інформації та правильного розуміння другорядної інформації).

Якщо Вам необхідно знайти у тексті якусь конкретну інформацію – дані, пояснення або формулювання і т. ін. – таке читання буде носити характер пошукового читання. Для такого читання найбільш ефективна така послідовність дій:

- швидко прочитайте увесь текст і відшукайте та відмітьте ті фрагменти тексту, які Вас цікавлять;
- уважно прочитайте відмічені фрагменти тексту або зробіть їх детальний переклад;

Тексти або фрагменти тексту, які особливо важливі з точки зору професійного інтересу, інформація або дані яких будуть застосовуватися у подальшій діяльності, потребують дуже уважного читання. Такий вид читання називають вивчаючим читанням, результатом якого є точне розуміння усіх головних і другорядних фактів

тексту (передбачається 100% розуміння тексту). Таке читання є досить повільним, супроводжується зупинками та перечитуванням окремих місць або усього тексту.

Найбільш ефективною послідовністю дій під час вивчаючого читання є наступна:

- ознайомтесь із загальним змістом тексту (ознайомлююче читання);
- визначте для себе важкі для розуміння фрагменти тексту (пошукове читання);
- здійсніть детальний аналіз визначених Вами важких для розуміння місць у тексті (граматичний, лексичний);
- перекладіть ці фрагменти тексту на рідну мову;
- у залежності від кінцевої мети роботи над текстом прочитайте або перекладіть увесь текст для цілісного уявлення (розуміння змісту тексту).

Показниками сформованості вмінь та навичок у різних видах читання (ознайомлююче, пошукове, вивчаюче) є ступінь повноти і точності розуміння прочитаного та швидкість читання. Швидкість читання вважається важливим показником рівня сформованості того чи іншого виду читання. Для кожного виду читання існує нижня мета діапазону швидкості. Якщо швидкість читання в тому чи іншому виді читання менша, ніж зазначена межа діапазону швидкості, то це свідчить, що необхідні вміня та навички в цьому виді мовленнєвої діяльності ще не сформовані.

Нижні діапазони швидкості у різних видах читання є такі:

- ознайомлююче читання – 180-190 слів за 1 хвилину для текстів англійською і французькою мовою; 150 слів за 1 хвилину для текстів німецькою мовою;
- пошукове читання – 1-1,5 сторінок за 1 хвилину;
- для вивчаючого читання швидкість читання має другорядне значення і залежить від складності тексту та від важливості інформації, що міститься в ньому. Головним показником володіння вивчаючим читанням є ступінь розуміння змісту тексту. Але для дуже складних текстів швидкість читання становить 50-60 слів за хвилину.

Монологічне висловлювання на базі текстів

Монологічне висловлювання на базі тексту / текстів є завчасно підготовленим мовленням і передбачає послідовний логічний виклад прочитаного матеріалу. Це може бути переклад тексту, повідомлення здобутої інформації із прочитаного тексту / текстів, висловлювання своєї точки зору щодо прочитаного матеріалу, доповідь на конкретну тематику і т. ін.

Найбільш ефективними послідовними діями під час підготовки монологічного висловлювання на базі тексту / текстів є такі:

- продивіться увесь текст і визначте, чим цікавий цей текст для складання монологічного висловлювання за певною тематикою;
- прочитайте текст ще раз і знайдіть у ньому речення / фрагменти тексту, в яких міститься інформація за запропованою темою;
- розбийте текст на змістові частини та дайте їм заголовки;
- складіть план монологічного висловлювання;
- продивіться план і підберіть матеріал із тексту, який розкриває пункти плану;
- підберіть до кожного пункту плану речення / фрагменти тексту які, на Вашу думку, містять найбільш цікаву / повну інформацію;
- складіть письмово стислий переказ тексту, що відповідає плану монологічного висловлювання, використовуючи ключові речення, фрагменти тексту або перефразуйте своїми словами відповідну інформацію із тексту;
- складіть тези майбутнього монологічного висловлювання за запропованою тематикою;

- підберіть до кожного пункту плану монологічного висловлювання / тез висловлювання відповідні фрази для оформлення монологічного висловлювання – вставні слова, звернення до аудиторії, слова, які забезпечують зв'язність висловлювання і т. ін. та додайте їх до стислого переказу тексту;
- відпрацюйте вголос підготовлене монологічне висловлювання, звернувши увагу на логічність викладу матеріалу, правильність з точки зору граматики та вимови слів, інтонаційного оформлення фраз, речень.

Якщо Вам необхідно зробити переказ змісту тексту, то корисними будуть такі поради:

- уважно прочитайте текст, точно і детально зрозумійте усю інформацію тексту (вивчаюче читання);
- складіть розгорнутий план тексту;
- випишіть речення (фрагменти тексту, які відповідають плану тексту);
- напишіть стислий переказ тексту, скоротивши речення / фрагменти тексту шляхом заміни слів, граматичних структур та перефразуванням змісту тексту своїми словами;
- підберіть відповідні фрази для оформлення переказу тексту (вставні слова, слова, що забезпечують послідовність та зв'язність переказу, і т. ін.) та додайте їх до письмового переказу тексту;
- вголос відпрацюйте підготовлений переказ тексту, звертаючи увагу на логічність викладу матеріалу, правильність з точки зору граматики та вимови слів, інтонаційного оформлення речень.

Написання творів

Якщо Вам необхідно написати твір за запропонованою тематикою, то скористуйтеся цими рекомендаціями:

- підберіть іншомовний матеріал, що відповідає тематиці твору;
- прочитайте відібраний текст / тексти та відмітьте місця, які можна використати при написанні твору;
- складіть розгорнутий план твору;
- знайдіть у тексті / текстах місця, які відповідають плану твору;
- випишіть речення / фрагменти тексту, які з Вашої точки зору, містять найбільш цікаву інформацію та відповідають плану твору;
- складіть письмово твір, перекомпонуювши виписані фрагменти тексту / текстів відповідно до плану твору та перефразувавши їх своїми словами, додавши свою точку зору до проблеми, що розглядається;
- уважно прочитайте твір, звернувши увагу на логічність викладу матеріалу, правильність з точки зору граматичного оформлення речень та побудови абзаців письмового твору.

Методичні рекомендації щодо підготовки позааудиторного читання

Позааудиторне читання є важливим елементом формування та удосконалення навичок читання. У зазначені викладачем терміни студенти повинні самостійно підготувати визначені програмою курсу відповідні норми позааудиторного читання та захистити їх. Матеріали для цього виду діяльності можуть бути запропоновані викладачем або підібрані самим студентом за запропонованою викладачем тематикою.

Під час підготовки позааудиторного читання рекомендована така послідовність дій:

- уважно прочитайте заголовок тексту та перекладіть його на рідну мову. Це допоможе зрозуміти Вам, про що йдеться мова у самому тексті;
- прочитайте увесь текст, щоб зрозуміти зміст тексту в цілому. Зрозуміти текст Вам допоможуть знайомі слова, терміни, схеми, таблиці, які містяться у тексті, а також

Ваші загальні знання та знання за фахом;

- послідовно перекладіть кожний абзац тексту, застосувавши наступні дії: уважно прочитайте абзац тексту, щоб зрозуміти про що йдеться мова; відмітьте для себе найбільш важкі місця для розуміння; зробіть граматичний аналіз складних речень – визначте головні та другорядні члени речення; випишіть незнайомі слова та знайдіть їх значення у словнику, звернувши увагу на те, до якої частини мови вони належать, та на їх контекстуальне значення; перекладіть абзац у цілому;
- прочитайте увесь текст та перевірте себе, чи зможете перекласти на рідну мову будь-який із фрагментів тексту;
- перекажіть стисло текст.

Методичні рекомендації до виконання плану самостійної та індивідуальної роботи студента

Для підготовки по вказаним видам самостійної та індивідуальної роботи студент може використовувати літературу, вказану вкінці даного документа, або іншу, яка відповідає темам, а також джерела з мережі Інтернет. В роботі необхідно приділити увагу суті поставленого питання та в стилій формі показати рішення того чи іншого питання. Після вивчення кожної з тем, студент повинен вміти самостійно відповісти на питання, що виносяться на практичні заняття, іспит/залік з даної дисципліни.

Форми звітності та порядок зарахування самостійної та індивідуальної роботи студента

При роботі самостійно або індивідуально студенту пропонується вести конспект для самостійної та індивідуальної роботи. В конспекті необхідно вказати порядковий номер та назву самостійної роботи, після чого привести необхідний матеріал за темою, яка виноситься на самостійну або індивідуальну роботу. Зарахування самостійної та індивідуальної роботи у вигляді показу конспектів, рефератів та їх захист у викладача відбувається під час чергування викладача на кафедрі.

Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи студентів

Всі питання завдань поділяються по своєму змістові на дві великі групи. Перша група включає питання, які спрямовані на перевірку якості засвоєння основних понять та визначень дисципліни, друга група – засобів технічної реалізації представлення виконаної роботи.

Результати роботи оцінюються «**відмінно**», якщо:

- 1) на всі запитання завдання було дано вичерпні та точні відповіді. Вичерпною вважається відповідь, яка охоплює всі аспекти, які розглядаються впродовж вивчення всіх складових курсу даної дисципліни (практичні, індивідуальна і самостійна робота);
- 2) за умови акуратного оформлення результатів роботи згідно відповідних вимог.

Результати роботи оцінюються «**дуже добре**», якщо:

- 1) на всі запитання завдання було дано вичерпні та точні відповіді з окремими недоліками. Вичерпною вважається відповідь, яка охоплює всі аспекти, які розглядаються впродовж вивчення всіх складових курсу даної дисципліни (практичні, індивідуальна і самостійна робота);
- 2) за умови акуратного оформлення результатів роботи згідно відповідних вимог.

Результати роботи оцінюються «**добре**» – якщо:

- 1) на всі запитання завдання було дані повні відповіді. Повною вважається відповідь, яка охоплює основні аспекти питання в рамках лекційного конспекту.
- 2) за умови акуратного оформлення результатів роботи згідно відповідних вимог.

Результати роботи оцінюються «**задовільно**», якщо:

- 1) дані повні відповіді на переважну більшу частину запитань, або неповні відповіді на всі запитання. Неповною вважається відповідь, яка містить не всі аспекти питання, що розглядається;
- 2) за умови акуратного оформлення результатів роботи згідно відповідних вимог.
Результати роботи оцінюються «**достатньо**», якщо:
 - 1) дані повні відповіді на більшу частину запитань, або неповні відповіді на всі запитання. Неповною вважається відповідь, яка містить не всі аспекти питання, що розглядається;
 - 2) за умови акуратного оформлення результатів роботи згідно відповідних вимог.
Результати контрольної роботи оцінюються «**незадовільно**», якщо:
 - 1) не дані відповіді на більшу частину запитань;
 - 2) оформлення результатів роботи є незадовільним.
- Результати контрольної роботи оцінюються «**неприйнятно**», якщо:
 - 1) не дані відповіді на жодну частину запитань;
 - 2) оформлення результатів роботи є незадовільним.

VI. ПОРЯДОК І КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Дисципліна «Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)» вивчається на денній формі навчання у 1 та 2 семестрах. Підсумковий семестровий (модульний) контроль передбачає залік у кінці 1 семестру та іспит в кінці 2 семестру.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни «Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)» складається з суми балів за результатами поточного контролю знань студентів, під час аудиторної, самостійної та індивідуально-консультативної роботи, написання підсумкової модульної роботи та участі у вибіркових видах самостійної роботи студентів (наукових студентських конференціях, конкурсах наукових студентських робіт тощо).

Підсумковий бал за результатами поточного модульного контролю оформлюється під час останнього практичного заняття відповідного семестру. Кількість балів (від 0 до 100 балів (включно)), вноситься до відомості обліку успішності за поточним модульним контролем і є основою для визначення загальної успішності студента з даного предмету.

Згідно «Тимчасового положення про систему оцінювання навчальної діяльності, порядок переведення, відрахування та поновлення студентів, які навчаються за кредитно-модульною системою організації навчального процесу в УжНУ» (від 15 лютого 2007 р.) навчальна діяльність студента оцінюється наступним чином:

«Для сито практичних або лабораторних курсів 50% оцінки модульного контролю складає результат тестового контролю, 50% – поточна успішність».

За результатами двох модульних контролів визначається підсумкова семестрова оцінка успішності студента (середній бал за два модульні контролі) з кожної навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та виставляється державна оцінка («відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно», «неприйнятно») відповідно до шкали переведення.

Семестрова оцінка є результатом середнього арифметичного балів двох змістових модульних контролів (наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 94 бали; за результатами другого модульного контролю набрав 90 балів; семестрова оцінка у подібному випадку виставляється так: $(94+90):2=92$ (за шкалою ECTS – «А»; за національною шкалою – «відмінно»).

Інформація про підсумкову успішність студентів з навчальної дисципліни за семестр подається викладачем в деканат.

Модулі оцінюються наступним чином:

СЕМЕСТР 1

МОДУЛЬ 1

Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Всього
25 балів	25 балів	50 балів

МОДУЛЬ 2

Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Всього
25 балів	25 балів	50 балів

СЕМЕСТР 2

МОДУЛЬ 1

Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Всього
25 балів	25 балів	50 балів

МОДУЛЬ 2

Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Всього
25 балів	25 балів	50 балів

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 5-бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТА

Оцінка (екзамен, диф.залик)	2-бальна оцінка (залик)	100-бальна оцінка	Еквівалент оцінки за 5-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
відмінно	зараховано	90 та вище	5	A
дуже добре	зараховано	80–89	4,5	B
добре	зараховано	65–79	4	C
задовільно	зараховано	55–64	3,5	D
достатньо	зараховано	50–54	3	E
незадовільно	незараховано	35–49	2	FX
неприйнятно	незараховано	1–34	1	F

ПОТОЧНЕ І ПІДСУМКОВЕ ЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування вивчених тем курсу, усного та письмового перекладу з англійської мови на українську і навпаки, написання самостійних і контрольних робіт, виконання тестових завдань.

Метою поточного оцінювання знань студентів є виявлення їх рівня володіння комунікативними компетенціями відповідно до вимог навчальної програми та робочої навчальної програми.

Завданнями поточного оцінювання є виявлення рівня володіння:

- 1) навичками письма;
- 2) навичками говоріння (діалогічного і монологічного);
- 3) навичками читання;
- 4) навичками розуміння на слух іншомовного тексту;
- 5) граматичним матеріалом;
- 6) активним словником змістових модулів.

Форми поточного контролю включають усне опитування студентів на практичних заняттях, презентації та рольові ігри за темами змістових модулів, написання есе, особистого листа та резюме, позааудиторне читання та його захист тощо. Крім цього, поточний контроль охоплює такі вибіркові форми самостійної роботи, як: доповідь на студентській науковій конференції, підготовка наукової роботи тощо.

Розподіл отримуваних балів за відповіді на проблемні питання практичного заняття з дисципліни «Іноземна (англійська) мова (за професійним спрямуванням)»

Семестр	Модуль	Тема заняття	Мак кількість балів за роботу на практичних заняттях	Модульна контрольна робота				
I	Модуль 1. Змістовий модуль 1.	Threats to Land. Fires out of Control. Deforestation. Rainforests. Grammar: Grammatical structure of the English sentence. Word order. Verb "to be", „to have". Structure "there is/are". Types of questions.						
		The Environmental Impact of Paper Making. Alternatives to Cutting Down Trees. Pronouns.						
		Reckless Exploitation of Oil and Gas Reserves. Grammar: Word-formation. Numerals: Cardinal. Ordinal. The plurals of nouns. Possessive case of nouns						
		Harmful Effects of Pesticides. Chemical Horrors about Strawberries. Organic Agriculture. Organic Practices and Species Diversity. Grammar: The article.						
		Air Pollution. Higher Taxes to Deal with Pollution. Overheating. Grammar: Adjectives. Degrees of comparison.						
		Environmental Protection in Action. Pollution Control in the Combustion Process. Grammar: Structure "as...as", "not so...as"						
		Efforts to Curb Use of Freon Creates Big Market for Smugglers and Effort to Circumvent Tax on Controlled Refrigerant. For More Environmentally Sound and Transport. Grammar: Adverb. Degrees of comparison						
		РАЗОМ максимальна кількість отримуваних балів ЗА МОДУЛЬ 1:			25	25		

I	Модуль 2. Змістовий модуль 2.	Sea Pollution: Poisoning the Food Chain. Grammar: Present Indefinite		
		Oil Tanker Disasters. Water and Soil. Grammar: Past Indefinite		
		The Extinction of Species. Biosphere Reserves. Grammar: Future Indefinite		
		Wildlife. Decimation and Commercial Exploitation of Wildlife Continues. Grammar: Present Continuous		
		On the Verge of Extinction. Global Threat to Birds. Grammar: Present Indefinite ↔ Present Continuous		
		Under Protection – Not to Vanish. Reserving Wildlife. Grammar: Past Continuous		
		The Fate of the Black Rhino. Grammar: Past Indefinite ↔ Past Continuous		
		Gentle Giants in Peril. Grammar: Future Continuous		
		More Animal than Animals. Grammar: Structure "to be going to"		
РАЗОМ максимальна кількість отримуваних балів ЗА МОДУЛЬ 2:			25	25

2	Модуль 1. Змістовий модуль 3	Environmental Impact of Energy Production. Energy from Fossil Fuels. Energy: Power Generation Mix. Grammar: Conditional I.		
		Alternative Energy. Comparison of Hydro-Electric and Tidal Power. Solar and Wind Systems. Geothermal Power. Conditional II. Zero Conditional		
		Nuclear Energy. The Aftermath of the Nuclear Reactor Disaster at Chernobyl. Nuclear Reactor and Key Safety Improvements. Real Nuclear Contribution and Challenges. Grammar: Prepositions.		
		Getting Rid of Dangerous Wastes and Atomic Fleet's Nuclear Fuel. Utilization of Wastes. Grammar: Present Perfect		
		Cities and their Rubbish. Protesters Plan Mass Trespass. City Green Zones. Grammar: Past Simple ↔ Present Perfect		
		Noise and Light Pollution. Shaken by Civilization. Mobile Phone Fears. Past Perfect		
РАЗОМ максимальна кількість отримуваних балів ЗА МОДУЛЬ 1:		25	25	

2	Модуль 2. Змістовий модуль 4	Green Management: Environmental Protection – a Major Part of Training Grammar: Modals: can, could, to be able to, should		
		Possibilities for Green Profit. Being Green in Agriculture. Grammar: Modals: must, have to, may, might		
		Transport: Pollution Free Alternative. Grammar: Modals: will, dare		
		Market-Oriented Solutions in Running Fisheries. Grammar: The Tenses in Passive Voice		
		Privatization Leads to Oilfield Clean-Up. Grammar: Sequence of tenses		
		Rubbish industry Smells New Profit. Grammar: Participle		
		Ecotourism: Growing with Nature. Grammar: Gerund		
		Why Macroeconomists and Environmentalists Need Each Other. Grammar: Infinitive		
		РАЗОМ максимальна кількість отримуваних балів ЗА МОДУЛЬ 2:		25

Обговорення програмних питань дисципліни на практичних заняттях проводиться систематично. Оцінка рівня знань при проведенні модульного поточного контролю та на практичних заняттях здійснюється таким чином:

Оцінка «відмінно»: студент має систематичні глибокі знання навчального матеріалу; без помилок виконав домашнє завдання; ґрунтовно викладає матеріал, має правильне мовлення; активно використовує лексичний мінімум в мовленні, творчо підходить до вирішення поставлених завдань.

Оцінка «добре»: студент засвоїв навчальний матеріал; викладає матеріал у логічній послідовності; виконав домашнє завдання, але допустив у ньому незначні помилки; має незначні помилки в мовленні та недостатньо використовує лексичний мінімум.

Оцінка «задовільно»: студент засвоїв навчальний матеріал не в повному обсязі; дає неповну відповідь на поставлені питання; допустив значні помилки в домашньому завданні; не володіє лексичним мінімумом модуля; допускає грубі помилки в мовленні.

Оцінка «незадовільно»: студент не засвоїв навчальний матеріал; на може викласти матеріал іноземною мовою; на виконав домашнього завдання; не володіє лексичним мінімумом мовлення.

Об'єкти поточного контролю:

- 1) відвідування практичних занять з іноземної мови;

- 2) систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- 3) виконання модульних контрольних робіт;
- 4) виконання завдань для самостійного опрацювання та індивідуальних завдань;
- 5) участь у вибіркових видах самостійної роботи студентів (участь у наукових студентських конференціях, конкурсах наукових студентських робіт, конкурсах з іноземної мови, участь у роботі науково-дослідного клубу).

Модульний контроль за вивченням матеріалу дисципліни здійснюється за 25 бальною шкалою. Структура кожного комплексу завдань за модулями містить завдання різного рівня складності для перевірки рівня засвоєння граматичного і лексичного мінімуму.

Орієнтовний приклад модульної контрольної роботи

1. Зробити переклад наступних виразів з тексту.

Fire destroys thousands of square miles of the world's forest each year, threatening a valuable natural resource, and perhaps even the climate. Wildfires in hot and dry weather break out instantaneously and spread fast. Phalanxes of flame—some many miles wide—tear along at high speed, driven by high winds and fed by dried out grass, bushes and trees, exploded in great fire-balls.

1. wildfires ____ (1 бал)
2. break out ____ (1 бал)
3. instantaneously ____ (1 бал)
4. phalanx of flame ____ (1 бал)
5. tear along ____ (1 бал)

2. Вписати + для "правдивих" тверджень щодо тексту та – для "неправдивих".

1. Carelessness destroys thousands of square miles of the world's forest each year. (1 бал) ____
2. Wildfires in hot and dry weather break out instantaneously and spread fast. (1 бал) ____

3. Вписати пропущені за змістом вирази, що запропоновані нижче.

cut down, naked, unprotected, ends up, wash out

Huge hillsides are stripped of their forests, become ____ (1 бал) from the heavy rains. The rains ____ (1 бал) the good soil, which ____ (1 бал) as mud a thousand miles away.

4. Вписати пропущений артикль.

Clive speaks ____ (3 бали) French with ____ (3 бали) Australian accent.

5. Відкрити дужки, вживаючи прикметник у відповідному ступені порівняння.

Kyiv is one of (old) _____ cities in Ukraine. (2 бали)

6. Вписати відповідний займенник 'some' або 'any'.

I can pay the rent. I have _____ money. (3 бали)

7. Утворити множину наступних іменників. wife ____ (2 бали) deer ____ (2 бали)

Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці семестру за умови наявності позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення усного заліку/іспиту.

Екзаменаційна картка складається з трьох практичних завдань:

- читання, переклад з англійської на українську мову та стислий переказ тексту англійською мовою, пояснення термінів;
- граматична тема
- вільна бесіда на запропоновану тему з курсу;

ВИМОГИ ДО ЗАЛІКУ / ІСПИТУ:

1. Прочитати, перекласти українською мовою та переказати оригінальний текст. Обсяг тексту — 1500–2000 друкованих знаків.
2. Розкрити суть граматичного явища.
3. Зробити усне повідомлення за однією з широкого спектру вивчених упродовж семестру тем. Монологічне висловлювання обов'язково має включати лексико-

граматичний матеріал, засвоєний протягом семестру, відповідати мовним нормам, бути логічним і послідовним. Обсяг – 10-15 речень.

Час на підготовку – 30 хвилин.

VII. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Англійська мова: Методичні рекомендації [Авраменко В.І., Новак Л.П., Пархоменко А.П., Чернуха В.І.] – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004. – 59 с.
2. Англійська мова. Методичні рекомендації та навчальні завдання для індивідуальної та самостійної роботи студентів I курсу денної форми навчання. Частина II / Ю.В.Борисова, О.А.Кононенко, Ю.В.Козлова – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004. – 38 с.
3. Бобылева С.В. Английский язык для экологов и биотехнологов: Учебное пособие / С.В.Бобылева., Д.Н.Жаткин. – М.: Флинта, 2008. – 192 с.
4. Верба Г.В. Довідник з граматики англійської мови / Г.В.Верба, Л.Г.Верба. – К. Освіта, 2003. – 320 с.
5. Ковальчук Т.И. Английский язык для повседневного и делового общения / Т.И.Ковальчук. – Полтава: ПКИ, 1992. – 188 с.
6. Письменная О.А. Английский язык: экология и охрана окружающей среды / Ольга Александровна Письменная. – Киев: ИП Логос-М, Москва: Айрис-пресс, 2007. – 368с
7. Сборник упражнений по грамматике английского языка: Пособие для студентов педагогических институтов / [В.Л.Каушанская, Р.Л.Ковнер, О.Н.Кожевникова, З.М.Райнес, С.Е.Квирская, Ф.-Д.Я.Цырлина]. – М.: «Печатный двор» имени А.Л.Горького, 1996. – 215 с.
8. Скалкин В.Л. Английский язык для общения / В.Л.Скалкин. – М.: Высшая школа, 1986. – 192 с.
9. Cunningham G. Language to Go. Pre-intermediate / G.Cunningham, S.Mohamed. – Pearson Education Limited. – 2005. – 128 p.
10. Grant D. Business Basics / D.Grant, R.Mc.Larty. – Oxford University Press, 1995. – 176 p.
11. Greenall S. Reward. Pre-intermediate / Simon Greenall. – Macmillan Heinemann, 1998. – 123 p.
12. Howard-Williams D. Business Words / D.Howard-Williams, C.Herd. – Macmillan Heinemann, 1992. – 89 p.
13. Hollett V. Business Objectives / Vicki Hollett. – Oxford University Press, 1996. – 192 p.
14. Murphy R. English Grammar in Use / Raymond Murphy. – Cambridge University Press, 2002. – 328 p.
15. Soars J. Headway. English. Pre-intermediate / J.Soars, L.Soars. – Oxford University Press, 1998. – 143 p.
16. Soars J. Headway. English. Intermediate / J.Soars, L.Soars. – Oxford University Press, 1998. – 159 p.

VIII. ОРІЄНТОВНИЙ ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. New students must ... for classes before terms begins.
a) enrol b) enter c) join d) teach
2. Quentin must go to France for the next ... of his training.
a) point b) stage c) stand d) step
3. Medical students are doctors ...
a) for the most part b) in the making c) in the mind's eye d) to the life
4. I'm going to ... all I can about the subject because I need this information.
a) discover b) find out c) know d) realize

5. This course ... no previous knowledge of the subject.
 a) assembles b) assigns c) assumes d) assures
6. Sean asked his teacher's ... about going to university.
 a) advice b) experience c) information d) knowledge
7. What are you going to do when you ... the University?
 a) complete b) conclude c) end d) leave
8. Have you ... for any evening classes next term?
 a) engaged b) enrolled c) inscribed d) signed
9. Viola took her ... at Cambridge University.
 a) degree b) grade c) qualification d) standard
10. In some countries, students are selected ... to their current level of academic attainment.
 a) according b) due c) owing d) relating
11. Your progress will be ... in three month's time.
 a) counted b) enumerated c) evaluated d) priced
12. Vivian is studying to become a member of the medical ...
 a) employment b) position c) post d) profession
13. our group ... of twelve students.
 a) composes b) comprises c) consists d) contains
14. The new experimental system of enrolment didn't ... expectations.
 a) climb up to b) come up to c) reach d) rise to
15. Some schools have very ... rules of behavior which must be obeyed.
 a) solid b) straight c) strict d) strong
16. It was very difficult for the examiner to ... what recommendations he should make.
 a) decide b) realize c) settle d) solve
17. Please inform the college secretary if you ... your address.
 a) change b) move c) remove d) vary
18. Sharon prefers a course in Fine Arts as ... from Graphic Arts.
 a) different b) discrete c) distinct d) separate
19. The classes were closed because of ... of interest.
 a) absence b) emptiness c) lack d) missing
20. This school has the highest ... standards in our town.
 a) academic b) intelligence c) learning d) study
21. Please find ... a copy of the letter I received from the college.
 a) contained b) covered c) enclosed d) included
22. We need ... information before we can decide which courses to choose.
 a) farther b) further c) near d) nearer
23. Someone from the Ministry of Education is coming to ... our classes.
 a) control b) inspect c) look on d) overlook
24. Before joining a course of study you must fill in a long ... form.
 a) enrolment b) induction c) inscription d) personal
25. Please ... clearly which courses you want to take.
 a) ask b) indicate c) instruct d) learn
26. Your sister used to visit your parents quite often, ...?
 a) didn't she b) wouldn't she c) doesn't she d) hadn't she
27. I ... that the students should study more.
 a) am feeling b) feel c) is feeling d) feels
28. Look. ... sitting on the wall.
 a) There is a kitten b) There is a kitten is c) There a kitten is d) There is a kitten who are

29. I have no idea
 a) who's book is this b) whose book is this c) who's book this is d) whose book this is
30. I can hear a noise; I think ... is outside.
 a) some b) somebody c) somehow d) somewhere
31. Jane doesn't have ... tonight.
 a) many homeworks b) much homeworks c) much homework d) many homework
32. Have you written ... names?
 a) everybody b) everybody's c) everybodys' d) everybodyies'
33. Let me give you
 a) an advice b) the advices c) some advice d) some advices
34. Where is ... center of ... earth?
 a) -...- b) a ... the c) -... the d) a ... a e) the ... - f) the ... the
35. I have ... interest in his problems.
 a) very few b) very little c) a very few d) a very little
36. Although your sister is very popular, she is not ... as mine.
 a) pretty as b) prettier than c) so pretty d) more pretty than
37. I bought a ... pig this morning.
 a) nice big pink b) pink nice big c) big nice pink d) nice pink big
38. Are you sure Ann ... use your camera?
 a) knows to b) knows how to c) knows the d) knows how
39. I always ask my brother and ... for advice.
 a) he b) his c) him d) himself
40. I will need ... about the incident before I make a decision.
 a) a few information b) a little information c) a few informations d) a little informations
41. My hair ... very dirty. I must wash
 a) is ... it b) are ... them c) isn't ... it d) aren't ... them
42. He seemed
 a) nice man b) nice men c) a nice man d) a nice men
43. I bought ... yesterday.
 a) two loafs of bread b) two loaves of bread
 c) two loafs of the bread d) two loaves of the bread
44. No one could find Nick
 a) somewhere b) nowhere c) anywhere d) everywhere
45. We have very ... money left.
 a) few b) little c) a few d) a little
46. As soon as I ... reading the article, I will give it to you.
 a) will finish b) shall finish c) would finish d) finish
47. I don't want
 a) this dirty ones b) these dirty ones c) these dirty one d) this one dirty
48. ... late.
 a) No be b) Don't be c) Be not d) Don't
49. Will ... three letters so far?
 a) there b) be there c) there be d) there is
50. George ... any lunch so he was very hungry in the afternoon.
 a) has b) had c) doesn't have d) didn't have

IX. ПИТАННЯ НА ЗАЛІК ТА ІСПИТ

Залік

Теми:

- Threats to Land. Fires out of Control. Deforestation. Rainforests.
- The Environmental Impact of Paper Making. Alternatives to Cutting Down Trees.
- Reckless Exploitation of Oil and Gas Reserves
- Harmful Effects of Pesticides. Chemical Horrors about Strawberries. Organic Agriculture. Organic Practices and Species Diversity.
- Air Pollution. Higher Taxes to Deal with Pollution. Overheating..
- Environmental Protection in Action. Pollution Control in the Combustion Process.
- Efforts to Curb Use of Freon Creates Big Market for Smugglers and Effort to Circumvent Tax on Controlled Refrigerant. For More Environmentally Sound and Transport.
- Sea Pollution: Poisoning the Food Chain.
- Oil Tanker Disasters. Water and Soil.
- The Extinction of Species. Biosphere Reserves.
- Gentle Giants in Peril.
- Wildlife. Decimation and Commercial Exploitation of Wildlife Continues.
- Under Protection – Not to Vanish. Reserving Wildlife.
- The Fate of the Black Rhino.
- On the Verge of Extinction. Global Threat to Birds.
- More Animal than Animals.

Граматика:

- Grammatical structure of the English sentence
- Word order
- Forms of the verb “to be”, „to have”
- Structure “there is/are”
- Types of questions
- Indefinite, Negative, Possessive Pronouns
- Pronouns: much/many, few/little
- Word-formation
- Numerals
- The plurals of nouns
- Possessive case of nouns
- The article
- Adjective. Degrees of comparison of adjectives
- Structure “as ... as”, “not so ... as”
- Adverb. Degrees of comparison of adverbs
- Present Indefinite Tense
- Past Indefinite Tense
- Future Indefinite Tense
- Present Continuous Tense
- Present Indefinite ↔ Present Continuous
- Past Continuous Tense
- Past Indefinite ↔ Past Continuous
- Future Continuous Tense
- Structure “to be going to”

Іспит

На іспит виносяться питання з усієї програми курсу.

Теми:

- Threats to Land. Fires out of Control. Deforestation. Rainforests.
- The Environmental Impact of Paper Making. Alternatives to Cutting Down Trees.
- Reckless Exploitation of Oil and Gas Reserves
- Air Pollution. Higher Taxes to Deal with Pollution. Overheating..
- More Animal than Animals.
- Environmental Impact of Energy Production. Energy from Fossil Fuels. Energy: Power Generation Mix.
- Alternative Energy. Comparison of Hydro-Electric and Tidal Power. Solar and Wind Systems. Geothermal Power.
- Noise and Light Pollution. Shaken by Civilization. Mobile Phone Fears.

- Harmful Effects of Pesticides. Chemical Horrors about Strawberries. Organic Agriculture. Organic Practices and Species Diversity.
- Environmental Protection in Action. Pollution Control in the Combustion Process.
- Efforts to Curb Use of Freon Creates Big Market for Smugglers and Effort to Circumvent Tax on Controlled Refrigerant.
- Sea Pollution: Poisoning the Food Chain.
- Oil Tanker Disasters. Water and Soil.
- The Extinction of Species. Biosphere Reserves.
- Wildlife. Decimation and Commercial Exploitation of Wildlife Continues.
- On the Verge of Extinction. Global Threat to Birds.
- Under Protection – Not to Vanish. Reserving Wildlife.
- The Fate of the Black Rhino.
- Gentle Giants in Peril.
- Nuclear Energy. The Aftermath of the Nuclear Reactor Disaster at Chernobyl. Nuclear Reactor and Key Safety Improvements. Real Nuclear Contribution and Challenges.
- Cities and their Rubbish. Protesters Plan Mass Trespass. City Green Zones.
- Getting Rid of Dangerous Wastes and Atomic Fleet's Nuclear Fuel. Utilization of Wastes.
- Green Management: Environmental Protection – a Major Part of Training
- Transport: Pollution Free Alternative.
- Possibilities for Green Profit. Being Green in Agriculture.
- Market-Oriented Solutions in Running Fisheries
- Privatization Leads to Oilfield Clean-Up
- Why Macroeconomists and Environmentalists Need Each Other.
- Ecotourism: Growing with Nature.
- Rubbish industry Smells New Profit

Грамматика:

- Gram. structure of the English sentence
- Word order
- Forms of the verb "to be", „to have"
- Structure "there is/are"
- Types of questions
- Indefinite, Negative, Possessive Pronouns
- Pronouns: much/many, few/little
- Word-formation
- Numerals
- The plurals of nouns
- Possessive case of nouns
- The article
- Adjective. Degrees of comparison of adjectives
- Structure "as ...as", "not so ... as"
- Adverb. Degrees of comparison of adverbs
- Present Indefinite Tense
- Past Indefinite Tense
- Future Indefinite Tense
- Present Continuous Tense
- Present Indefinite ↔ Present Continuous
- Past Continuous Tense
- Past Indefinite ↔ Past Continuous
- Future Continuous Tense
- Structure "to be going to"
- Prepositions.
- Present Perfect Tense
- Present Perfect Tense
- Past Perfect Tense
- Conditional I.
- Conditional II. Zero Conditional
- Modals: can, could, to be able to, should, must, have to, may, might, will, dare
- The Tenses in Passive Voice.
- Sequence of tenses
- Participle
- Gerund
- Infinitive